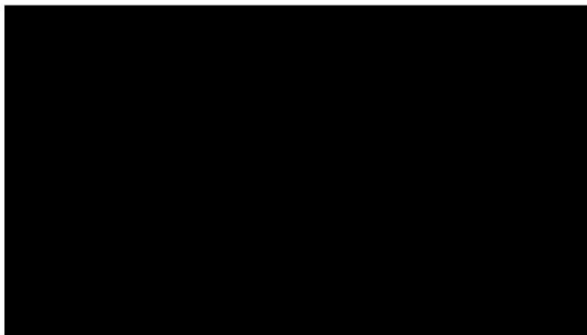

Alkotmánybíróság

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	III/1628-2/2018 IV/1632-0/2018
Érkezett:	2018 NOV 05. <i>Teljes ülésén jav. lett</i>
Példány:	1
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	<i>Uu'</i>

A sajtóból értesültünk arról, hogy immáron két járásbíróság is az AB-hez fordult az ún. „hajléktalan-tényállás” alaptörvény-ellenessége miatt.

Mint bíróságon bejegyzett civil állatvédő szervezet, amely elkötelezett az állatvédelem mellett, fontosnak érezzük – különösen a várható erdei kunyhóbontások miatt is – egy eddig talán annyira fókuszba nem kerülő téma, **az állattartó hajléktalanok problémájának felvetését** a tisztelt Alkotmánybíróság felé.

Miről is van szó?

Pár napja lépett hatályba az a jogszabály, amely részletezi az „életvitelszerű közterületi tartózkodás” nevű szabálysértéssel kapcsolatos szabályokat. A hajléktalanok hétfőtől kötelesek elfogadni a velük szemben intézkedő rendőrök „segítségnyújtását”, vagyis engedniük kell, hogy a legközelebbi hajléktalanszállóra a bevont szociális munkások segítségével megszervezzék az eljutásukat. 90 napon belül három ilyen segítségnyújtás visszautasítása oda vezet, hogy a hajléktalant előállítják, és elzárás büntetéssel is sújthatják cselekményét, amennyiben a közmunkát nem vállalja (pénzbírságot, helyszíni bírságot nem lehet kiszabni). **A jogalkotó az ingóságokra is gondolt:** amit nem tud vagy nem akar magával vinni a hajléktalan, azt az illetékes önkormányzat fogja leltárba venni és őrizni bizonyos ideig. Ha az illetékes önkormányzat raktára megtelt, a következő legközelebbi önkormányzatot vonják be.

Az ilyen tárolásnak mindig két kényes pontja van: a romlandó áruk és az élő állatok. Előbbi általában megsemmisítik és az értékét adják oda később (levonva a megsemmisítés költségeit). Erre dicséretes módon gondolt a jogalkotó, tehát a hajléktalantól elvett lecsópaprika meg bontott üveg lekvár megy a kukába, nem tartogatják addig amíg a szabálysértési eljárás tart vagy amíg letölti az elzárás büntetést.

De mi van az élő állatokkal? Több ezer hajléktalannak van több ezer kutyája, macskája, nyula, egyéb kisállata. Van akinek nyomorúságos élete egyetlen társa, van akinek a koldulási segédje, van aki jól bánik vele, van aki üti-veri. Akárcsak a hajlékkal élő embertársaink állattartási szokásai, úgy a hajléktalanok állattartási szokásai is eltérőek és sokszínűek, nem lehet egységesen rájuk sütni, hogy rosszul bánnak az állataikkal. Hogy a jogalkotó véletlenül vagy direkt nem gondolt az új jogszabályban az élő állatokra, nem tudjuk, de egyik változat sem hangzik jól.

És akkor ezen a ponton kezdjünk el jogászkodni, a példa szerint kutyával, mert kutyás hajléktalanból van a legtöbb és mert a kutyák chipelése 2013. óta kötelező.

Sok hajléktalannak oltott és chipelt a kutyája és a saját nevében van a petvet-data rendszerben. Van aki helyett ezt a Vöröskereszt vagy állatvédő szervezet végezte el, és a szervezet nevére is vette a kutyát. Vannak akiknél a kutyák nem azonosíthatók mert nincs bennük chip, vannak akiknek a kutyái más nevében vannak (vagy mert nem intézték el az átírást vagy mert - mondjuk ki - lopottak az állatok). Ha nem a hajléktalan nevében van a kutya, ki fogja kideríteni az eredeti gazda kilétét, elérhetőségét, ki fogja vele felvenni a kapcsolatot és ha úgy adódik, ki fogja neki elvinni a kutyát?

A szabálysértési törvény maga határozza meg úgy az életvitelszerű közterületi tartózkodás fogalmát, mint amit jellemez a „közterületen alvás, tisztálkodás, étkezés, ÁLLATTARTÁS”. Vagyis a szabálysértési törvény tényként leszögezi, hogy lehetnek állattartó hajléktalanok. Ezt a gondolatot sajnos nem görgette tovább a jogalkotó...

Mit mondanak az állatvédelmi jogszabályok? Az állat közterületre szökését meg kell akadályozni, az állat tartása a környező lakóközösség életét szükségtelenül ne zavarja stb. Aki eleve a közterületen tart állatot, annak esetében beszélhetünk-e egyáltalán arról, hogy nem tudta megakadályozni az állat szökését? Feltehetően nem. Magántulajdonú ingatlanon nem laktak, nem tartottak állatot, nem felelősek a szökés megakadályozásának elmulasztásáért hiszen nem volt honnan hova szökni. Zavarja-e vajon a környező lakóközösséget az utcán a kutyájával lakó hajléktalan? Nem tudjuk, a problémának lényegében nincsen joggyakorlata.

Mit mond a Polgári Törvénykönyv? Élő állat találása esetén keresd 90 napig (közkeletű tévedés, hogy 14 nap, ez a gyepmesteri telepekre vonatkozó jogszabályi karanténidőszak) a tulajdonost, ha nincs meg vagy nem tart igényt az állatra és te mindent megtettél a felderítésért (becsülettel hirdtetted és ezt bizonyítani is tudod) tiéd a kutya. A hajléktalan mellett hűségesen ücsörgő kutya tulajdonosának megtalálására mi a leghatékonyabb mód? Nem az, ha rögtön megkérdezzük a hajléktalan, hogy ne haragudjon, de Öné a kutya? Ha azt mondja igen, lám-lám rögtön meg is találtuk a tulajdonost. Szuper! Ezek után milyen lehetőségeket tudunk neki felajánlani, amíg ellene az eljárás folyik, és akadályozottsága valamint anyagi forrásai híján nem tud gondoskodni „megtalált” állata elhelyezéséről? Mi van a fordított esetben? Mi van ha a „megtalált” kutyaért nem jelentkeznek és a tulajdonjoga az államra száll? Ha csak a hajléktalanok 10%-ának van kutyája, az is több ezer állatot jelenthet, felkészült az állam ennyi állat kezelésére?

Kóbor vagy kóborló kutya-e a hajléktalan mellett ücsörgő állat, és így a befogásáról gondoskodnia kell-e az önkormányzatnak (melyeknek mint tudjuk, kötelező feladata a kóbor állatok begyűjtése)? Kell-e a „kóbor állat befogása” jogcímen túl más, új jogcímet teremteni és a szerződött gyepmesterek megbízásaiban módosítani az ilyen kutyák befogásával kapcsolatos tevékenységet? Más lesz-e a kóbor állat befogásának tarifája és más lesz-e a hajléktalan kutyájának elszállítása és tárolása tarifája amit aztán az önkormányzatok kifizetnek a gyepmesternek? Van-e egyáltalán kapacitása az ország gyepmesteri telepeinek az ilyen állatok befogására, tartására, kezelésére? Honnan fogja tudni a hajléktalan, hogy hová, melyik telepre vitték a kutyáját, képes lesz-e a 14 napos karanténidőszak után a 15. napon elutazni és kiváltani a kutyáját? (Helyhiány miatt mint tudjuk a 15. napon teljesen legálisan, törvényi felhatalmazás alapján lehet eutanizálni a gyepmesteri telepeken). Lesznek-e tömeges altatások információhiány miatt? Ki és milyen módon tud kárpótlást adni a hajléktalannak az elvesztett társa miatt? Kinek a felelőssége lesz, ha egyetlen társa elvesztése miatt öngyilkos lesz valaki?

A korábbi felvetésekhez képest „apróság”, hogy mi történik akkor, ha a „talált tárgy” megharap valakit és nemcsak felületes sérüléseket okoz hanem komoly, akár kártérítési pert is megalapozó támadás történik? Ki és milyen mértékben lesz azért felelős, hogy a gazdájától elvett kutya félelemből, stresszből vagy más okból támadott?

Mi van az oltatlan kutyákkal? Közegészségügyi-járványügyi szempontból nem mindegy, hogy fel kell-e készülnie a sürgősségi osztályoknak veszettséggyanús állatharapások ellátására, az oltási protokollhoz elegendő vakcina tárolására...

A hajléktalanok állatairól való gondoskodásnak szomorú apropót ad az első kutyás hajléktalan nő esete: a csütörtöki szabálysértési tárgyalási nap után kutyáját lemondó nyilatkozattal magához vette a [REDACTED] (amely a BRFK szerződött partnere). A járőrszolgálat telepére péntek este betörték, és a szóban forgó kutyát elengedték, amely aztán egy hétig kóborolt a városban, mire az [REDACTED] tudta fogni és megkezdhette gyógykezelését.

Mi lesz az akár több ezer állat sorsa akkor, amikor a gyepmesteri telepek már most is telítettek?

[REDACTED]

Tisztelettel kérjük, hogy az ún. „hajléktalan-tényállás” kapcsán – amennyiben mód és lehetőség van rá – a hajléktalanok állatainak sorsával kapcsolatban is figyelmeztessék a jogalkotót jogalkotási feladatai elmulasztására.

[REDACTED]

